

PROGRAMI PËR KOMUNËN E VRAPÇISHTIT 2021-2025

KOALICIONI ALEANCA PËR SHQIPTARËT & ALTERNATIVA

SHTATOR 2021

Qeverisja e koalicionit Aleanca për Shqiptarët dhe Alternativa do të bazohet në parimet e qeverisjes së mirë duke nisur nga transparenca si dhe llogaridhënia. Qeverisja jonë do të bazohet në pesë shyllat e programit tonë të përgjithshëm komunal 2021-2025:

1. Komuna e qeverisur mirë dhe me demokraci pjesëmarrëse
2. Administrata komunale efikase, moderne dhe në shërbim të qytetarëve
3. Komuna e mirëqenies për të gjithë
4. Komuna me zhvillim të qëndrueshëm lokal
5. Komuna me rend dhe plan në çdo cep

Masat e propozuara në këtë program nuk janë medoemos përgjegjësi direkte e autoriteteve lokale, por ato pasqyrojnë në mënyrë gjithëpërfshirëse dhe koherente politikat që Koalicioni Aleanca për Shqiptarët dhe Alternativa synon të zbatojë në nivelin lokal. Ne besojmë se decentralizimi dhe fuqizimi i mëtejshëm i komunave tona varet në masë të madhe nga politikat dhe infrastruktura rregullative në nivelin qendror. Andaj do të vazhdojmë të ndjekim dhe të shtymë prioritetet horizontale të programit tonë qendror “Shtet për të Gjithë” 2020-2024.

Këto prioritete kanë të bëjnë me parakushtet themelore për një vetëqeverisje lokale efikase, efiçente dhe në shërbim të interesit dhe nevojave të qytetarëve në nivelin lokal, me synim të ofrimit të një shërbimi cilësor dhe të barabartë për të gjithë. Ato përfshijnë ndër tjera zbatimin e një modeli të mirëfilltë decentralizimi, zhvillim të barabartë rajonal dhe ndaljen e politikave diskriminuese të zbatuara nga niveli qendror, si dhe avancimin e kornizës ligjore me qëllim të forcimit të rritjes së subsidiaritetit dhe kapacitetit të komunave për të përmbushur misionin e tyre. Me plotësimin e këtyre parakushteve do të mundësohet vetëqeverisje lokale efikase dhe efiçente, në shërbim të qytetarëve.

1. Komuna e qeverisur mirë dhe me demokraci pjesëmarrëse

Koalicioni Aleanca për Shqiptarët dhe Alternativa angazhohet për transparençë, llogaridhënie, pjesëmarrje të qytetarëve në vendimmarrje, mbështetje të shoqërisë civile lokale, forcim të solidaritetit, qeverisje të mirë dhe me zero tolerancë ndaj korrupsionit, efikasitet dhe cilësi të shërbimeve komunale, si dhe promovim të projekteve inovative dhe të qëndrueshme për të bërë jetën komunale më dinamike. Komuna do të jetë e hapur për të gjithë pavarësisht përkatësisë etnike, fetare apo partiake.

Qeverisja e mirë

Dhe bashkëpunimi ndërmjet komuniteteve

Mbrojtja e interesit të përgjithshëm, ndershmëria dhe transparenca në ushtrimin e funksionit publik janë lajtmotivi apo elementet thelbësore të partisë sonë. Komuna duhet të jetë pararojë kundër cenimeve që i kanosen demokracisë. Për të përfshirë qytetarët në vendimmarrje dhe në jetën politike lokale, së pari duhet të sigurohet transparençë dhe informim për të kuptuar funksionimin politik dhe administrativ të komunës. Ne angazhohemi për transparençën e plotë të vendimeve politike, përmes të gjitha kanaleve të komunikimit për t'u mundësuar qytetarëve dhe shoqërisë civile që të kërkojnë veprime konkrete dhe llogaridhënie nga përfaqësuesit politikë të tyre. Koalicioni Aleanca për Shqiptarët dhe Alternativa propozon:

- ✓ Kod të etikës për përfaqësuesit politikë në nivel komunal.
- ✓ Zbatimi korrekt i kodeksit të punës në institucionet komunale.
- ✓ Zhvillimi i interaktivitetit të web faqeve të komunës?, përfshirë transmetimin e drejtpërdrejtë të mbledhjeve të këshillit komunal.
- ✓ Zbatimi i përpiktë i ligjit për përdorimin e gjuhëve dhe garantimi i të drejtave gjuhësore të qytetarëve.
- ✓ Përfaqësimi i drejtë dhe adekuat i komuniteteve dhe përfaqësim i ekuilibruar gjinor.

Decentralizimi dhe bashkëpunimi ndërkomunal

Koalicioni Aleanca për Shqiptarët dhe Alternativa do të angazhohet për forcimin e strukturës institucionale lokale, me qëllim të rritjes së efikasitetit dhe të cilësisë së shërbimeve për qytetarët. Dy akset kryesore dhe komplementare që do të ndjekim drejt këtij qëllimi janë: forcimi i rajoneve planore dhe rritja e bashkëpunimit mes tyre dhe komunës, dhe avancimi i bashkëpunimit ndërkomunal.

Demokracia pjesëmarrëse

Ne do të inkurajojmë demokracinë pjesëmarrëse për t'u mundësuar qytetarëve që të rrisim interesimin e tyre për çështjet publike, do të nxisim pjesëmarrjen në jetën e komunës dhe do të rrisim ndikimin pozitiv të qytetarëve mbi përfaqësuesit e tyre të zgjedhur. Në këtë rrafsh, propozimet tona janë:

- ✓ Krijimi i një platforme informative që u mundëson qytetarëve të përfshihen më drejtpërdrejtë në zhvillimin e projekteve komunale dhe në procese të caktuara vendimmarrëse.
- ✓ Publikimi dhe thjeshtëzimi i buxhetit komunal në një formë të qartë dhe vizuale.
- ✓ Publikimi në web faqen e komunës të regjistrin e të gjitha organizatave (OJQ, shoqata, klube sportive, etj.) që marrin subvencione komunale.
- ✓ Sinjalizimi i qartë informativ pranë punishteve, ku sqarohet qëllimi i projektit, kohëzgjatja, kostoja, autoritetet përgjegjëse, përfshirë edhe ilustrime projektuese dhe të dhënat kadastrale.
- ✓ Mekanizma të demokracisë pjesëmarrëse lokale, siç janë iniciativat qytetare, peticionet, pyetjet për kryetarin e komunës dhe këshilltarët si dhe referendumi lokal.
- ✓ Krijimi i një buxheti pjesëmarrës.
- ✓ Sistematizimi i bordeve / këshillave konsultative (planifikim hapësinor, zhvillimi rural, arsim, aftësim profesional, fëmijët, të rinjtë, të moshuarit, personat me aftësi të kufizuara, etj.).

2. Administrata komunale efikase, moderne dhe në shërbim të qytetarëve

Shërbime komunale cilësore për të gjithë

Me qëllim të rritjes së efikasitetit dhe efektshmërisë së shërbimeve komunale, ne angazhohemi gjithashtu për promovimin dhe zbatimin e modelit të qeverisjes

ndër-komunale, krahas forcimit të rajoneve planore dhe rritjes së bashkëpunimit mes tyre dhe komunës. Koalicioni Aleanca për Shqiptarët dhe Alternativa propozon:

- ✓ Organizimi më i mirë dhe i hapur i pritjes së qytetarëve në godinën komunale.
- ✓ Instalimi i sporteleve elektronike që ofrojnë shërbime të përhershme, 24 orë në ditë, 7 ditë në javë.
- ✓ Qasje më e mirë në infrastrukturën komunale për personat më lëvizshmëri të zvogëluar.
- ✓ Promovimi i një shërbimi cilësor dhe me kosto më të ulët për qytetarët.
- ✓ Vendosja e orëmatësve digjital të ujit në të gjithë komunën

Transformimi digjital dhe e-qeverisja

Qeverisja elektronike ose e-qeverisja, përveç se ndihmon në efikasitet, ajo i ulë edhe kostot komunale. Ne do të angazhohemi për zbatimin e masave në vijim:

- ✓ Digjitalizimi i infrastrukturës administrative komunale.
- ✓ Zbatimi i një politike të të dhënave të hapura (*open data*) dhe qasje e lirë në të dhënat me karakter të interesit publik, për transparencë totale të përdorimit të mjeteve komunale, rekrutimeve në administratë dhe një menaxhim më të mirë të komunës.
- ✓ Fond special për investime në teknologji, për mirëmbajtjen e infrastrukturës digjitale dhe modernizimin e saj.
- ✓ Forcimi i rrjetit të ndriçimit rrugor dhe ndriçimi inteligjent (ndriçim bazuar në detektimin e lëvizjeve).(e realizuar)

Siguri në çdo cep të komunës

Ne do të zbatojmë politikë të zero tolerancës ndaj veprime delikuede dhe degraduese të hapësirës publike. Do të zbatojmë përgjigje shumëdimensionale përmes edukimit, informimit, parandalimit, politikave të afërsisë me qytetarët dhe planifikimit të duhur të hapësirës publike.

- ✓ Në bashkëpunim me autoritetet qendrore, organizimi i kornizës ligjore për krijimin e një shërbimi komunal parandalues (“paqeruajtës”) përgjegjës për parandalimin e veprimeve delikuede dhe degraduese të ambientit apo infrastrukturës komunale, përfshirë sigurinë përreth shkollave tona dhe objekteve komunale.
- ✓ Dënime administrative për të gjitha veprimet delikuede dhe degraduese të hapësirës publike.
- ✓ Forcimi i shërbimeve zjarrfikëse.

3. Komuna e mirëqenies për të gjithë

Vizioni jonë për vetëqeverisjen lokale është rritja e investimeve në kapitalin tonë mjedisor dhe atë njerëzor, duke u përqendruar në këto prioritete: mjedisi, arsimit, shëndetësia, mbrojtja sociale, kultura dhe sporti.

Mbrojtja e natyrës dhe e mjedisit jetësor

- ✓ Rritja e frekuencës së pastrimit të rrugëve dhe të numrit të pastruesve.
- ✓ Monitorim i përhershëm i pastërtisë publike, përmes një raporti vjetor që do të paraqitet në këshillin komunal.
- ✓ Zbatimi i klasifikimit selektiv të mbeturinave në hapësirën publike.
- ✓ Inkurajimi i nismave lokale që synojnë luftimin e shpërdorimit të ushqimit të pa shitur, duke i ndërlidhur këta aktorë ekonomikë me shoqatat që u ndihmojnë njerëzve në vështirësi.
- ✓ Ruajtja, mirëmbajtja dhe rritja e hapësirave të gjelbra, zonave natyrore si dhe mbrojtja e biodiversitetit.
- ✓ Ngrirja e menjëhershme e zgjerimit urban anarkik si në zonat urbane ashtu edhe në ato rurale me qëllim të ruajtjes së zonave të gjelbra, të pyllëzuara dhe atyre bujqësore.
- ✓ Rritja e efikasitetit energjetik të ndërtesave publike, me synim të uljes së konsumit të karburanteve të ngrohjes për 40% dhe e konsumit të energjisë elektrike për 15% deri në vitin 2025 për të gjitha ndërtesat në pronësi apo menaxhim të komunës.
- ✓ Krijimi i një sektori komunal për mbrojtjen e mjedisit.
- ✓ Përkrahja dhe mbështetja e iniciativave për pyllëzimin e zonave të pa pyllëzuara, mbjellje të drunjëve të rinjë, gjelbërim i hapësirave publike, etj.
- ✓ Mbjellja e një peme për çdo të porsalindur në territorin e Komunës sonë

Shëndetësia

Komuna do të promovojë shëndetin në të gjitha politikat lokale me qëllim të ofrimit të shërbimeve cilësore në gjithë komunën tonë. Ne propozojmë:

- ✓ Rritje të investimeve në renovimin e infrastrukturës së vjetruar si dhe në ndërtimin e kapaciteteve të reja.
- ✓ Hapje të qendrave për mjekësi urgjente.

Arsimi

Prioriteti ynë kryesor do të jetë modernizimi dhe përmirësimi i procesit arsimor. Kujdesi për mësimdhënie dhe kushte cilësore në shkolla do të jenë preokupim ynë i përditshëm, duke u fokusuar në prioritetet në vijim:

- ✓ Rritja e numrit të vendeve në çerdhe drejt objektivit të një normë mbulimi (numri i vendeve në çerdhe në raport me numrin e fëmijëve) prej 33%.
- ✓ Inkurajimi i krijimit të strukturave plotësuese, siç janë çerdhet me bazë në komunitet, çerdhet private dhe forma tjera siç janë kujdesi ditor.
- ✓ Përmirësimi i infrastrukturës shkollore dhe planifikimi i hapësirave të reja shkollore.
- ✓ Do të angazhohemi për hapjen e drejtimeve të reja në shkollën e mesme komunale “Negotinë”.
- ✓ Klube për inovacion në shkollat fillore dhe të mesme.
- ✓ Fondi i përkrahjes së shkollave për organizimin e aktiviteteve jashtë shkollore.
- ✓ Vizita vjetore mjekësore në të gjitha nivelet e arsimit komunal.
- ✓ Rritja e inkluzivitetit për nxënësit me nevoja të veçanta.

- ✓ Inkurajimi i krijimit të shoqatave të prindërve dhe përfshirja e tyre në projektet arsimore komunale si dhe në jetën shoqërore të lagjes dhe fshatit.
- ✓ Sigurimi i materialeve shkollore për të gjithë fëmijët që regjistrohen në klasë të parë

Mbrojtje sociale dhe politikat inkluzive

Do të planifikojmë politika gjithëpërfshirëse për kategoritë të veçanta sociale, në veçanti=

- ✓ Promovimi i integritit socio-profesional të personave me aftësi të kufizuara dhe ndërmarrja e masave për të promovuar autonominë e tyre.
- ✓ Qasje e lehtësuar në objektet në pronësi dhe menaxhim të komunës për njerëzit me lëvizshmëri të reduktuar.
- ✓ Zbatimi i projekteve gjithëpërfshirëse në shkollat dhe çerdhet komunale, për të promovuar përfshirjen në shoqëri të fëmijëve me aftësi të kufizuara ose me vështirësi në të mësuar.
- ✓ Qendër për autizëm

Kultura

Banorët e komunës do të krenohen me pasurinë kulturore, trashëgiminë kulturore dhe rendësinë historike të pasurisë sonë arkitektonike dhe kulturore. Ne prozojmë:

- ✓ Stimulimi i aktiviteteve lidhur me artin dhe edukimin artistik në shkollë, për zhvillimin e punës krijuese dhe mendimit kritik.
- ✓ Vënia në pah dhe valorizimi i trashëgimisë komunale, duke organizuar shtigje kulturore, në bashkëpunim me shoqatat kulturore.

Sporti

Synimi ynë është që komuna të gëzojë pozicion të favorshëm kombëtar në sferën e sportit. Do të inkurajojmë një jete aktive dhe të shëndoshë me të cilën në veçanti do të përfitojë të rinjtë. Ne propozojmë:

- ✓ Infrastrukturë sportive cilësore për të gjithë nxënësit.
- ✓ Sallat sportive do të përkrahin aktivitetet e klubeve sportive, aktivitetet rekreative dhe ato garuese.
- ✓ Stimulimi dhe mbështja e garave sportive ndërshkollore.
- ✓ Ndërtimi i shtigjeve për biçikleta dhe këmbësorë në të gjithë territorin e komunës.

✓

4. Komuna me zhvillim të qëndrueshëm lokal

Zhvillimi i ekonomisë lokale dhe i punësimit

Ne jemi të përkushtuar për fuqizimin dhe zhvillimin e NVM-ve, përmirësimin e kushteve dhe rrethanave për krijimin e ndërmarrjeve të reja dhe mbështetjen e bizneseve lokale. Në bashkëpunim me ekspertët, sektorin e biznesit si dhe organizata të ndryshme do të krijojmë kushte edhe për tërheqjen e investimeve të huaja, përfshirë nga diaspora, për të siguruar një zhvillim të qëndrueshëm lokal si dhe vende të reja pune.

Komuna jonë do të jetë një vend i zhvilluar ekonomikisht si dhe krijimin e vendeve të reja të punës. Ajo do të inkurajojë, udhëzojë dhe orientojë qytetarët në kërkimin e një vendi pune, por gjithashtu do të zhvillojë bashkëpunim me organizata të ndryshme qendrore siç është Agjencia e Shërbimit të Punësimit, odat ekonomike dhe institucionet e arsimit profesional, në mënyrë që të inkurajojnë qytetarët që të orientohen drejt vendeve të punës deficitare ose aftësisimit profesional. Në këtë rrafsh, propozimet tona janë:

- ✓ Miratimi i një plani zhvillimor komunal, që synon zhvillim të qëndrueshëm mjedisor dhe të barabartë shoqëror.
- ✓ Nxitja e bashkëpunimit midis institucioneve akademike për zhvillim të “research and development” në nivel të kompanive.
- ✓ Punë praktike për studentët në institucionet komunale.
- ✓ Nxitja dhe ruajtja e artizanateve.

Turizimi

- ✓ Zhvillimi i një rrjeti shtigjesh dhe shëtitjesh të gjelbra, malore dhe rurale.

5. Komuna me rend dhe plan në çdo cep

Planifikimi urban dhe rural

Do të përqendrohemi në modernizimin dhe adresimin e pabarazisë në sektorët e mobilitetit, rrugëve, infrastrukturës komunale, planifikimit hapësinor, tokës ndërtimore, urbanizmit dhe energjisë. Prioritete të veçanta do të kenë rritja e konektivitetit lokal dhe atij rajonal, si dhe avancimi dhe modernizimi i infrastrukturës lokale, veçanërisht sa i përket ujit të pijshëm, kanalizimeve dhe trajtimit të ujërave të zeza. Komuna do jetë vend me infrastrukturë më të përparuar duke adaptuar planin zhvillimor me nevojat investuese në infrastrukturë.

Ne promovojmë arritjen e objektivave të zhvillimit të qëndrueshëm të vendosura nga instancat ndërkombëtare dhe evropiane që synojnë uljen drastike të konsumit energjetik, ruajtjen dhe mirëmbajtjen e hapësirave të gjelbra, zonave natyrore dhe mbrojtjen e biodiversitetit.

Ne angazhohemi gjithashtu për promovimin e trashëgimisë lokale, natyrore dhe arkitekturale, duke riorganizuar hapësirën publike në mënyrë estetike dhe të qëndrueshme.

Planifikimi hapësinor në nivelin komunal duhet të synojë ngrirjen e zgjerimit urban anarkik, në dëm të hapësirave të gjelbra, pyjeve dhe tokës bujqësore. Dendësimi i territorit do të favorizojë zhvillimin e formave të banimit më të përshtatura me sfidat mjedisore dhe nevojat dhe mundësitë financiare të çifteve të reja, që janë viktimat e para të rritjes së çmimeve të patundshmërisë.

Për të arritur këto objektiva, propozojmë:

- ✓ Ujë të pijshëm dhe rrugë cilësore për të gjitha vendbanimet.
- ✓ Miratimi i planit të ri urbanistik me qëllim të zbatimit të normave urbanistike evropiane, ngrirjes së zgjerimit urban anarkik, dhe ruajtjes dhe zgjerimit të hapësirave të gjelbra, pyjeve dhe tokës bujqësore.
- ✓ Miratimi i udhëzimeve të qarta dhe transparente mbi politikën e lejeve të ndërtimit.

Mobiliteti

Vlerësojmë se promovimi i një mobiliteti bashkëkohor dhe të qëndrueshëm është domosdoshmëri, ku ndarja e hapësirës publike është e ekuilibruar midis këmbësorëve, çiklistëve dhe automjeteve. Ne i kushtojmë rëndësi të veçantë mobilitetit, si mjet thelbësor i zhvillimit lokal, me pasoja direkte në aktivitetin ekonomik, krijimin e hapësirave të jetesës së përbashkët për të gjithë përdoruesit dhe përmirësimin e qasjes në objekte tregtare. Propozimet tona janë:

- ✓ Regjistri i rrjetit rrugor komunal dhe rajonal.
- ✓ Krijimi i një regjistri të vendeve me shkallë të lartë të aksidenteve të trafikut.
- ✓ Krijimi i zonave pedonale në hapsirat malore.

- ✓ Identifikimi i rregullt i trotuareve të dëmtuara dhe intervenimi i shpejtë për të sanuar gjendjen.

Banimi i qëndrueshëm dhe i përballueshëm

Shtrengimi i rregulloreve të planifikimit urban dhe mungesa e ofertës së banimit të vogël dhe të mesëm, çon pashmangshëm në rritje të çmimeve të patundshmërisë dhe sjell pasoja tjera për mënyrën e jetesës dhe mobilitetin. Ne propozojmë:

- ✓ Promovimi i projekteve mikste të ndërtimit në kuadër të zhvillimit urban. Objektet e reja duhet të kombinojnë funksionet e banimit, tregtisë, zyrave, kulturës, duke marrë gjithashtu parasysh mobilitetin (vendet e parkimit) dhe çështjet mjedisore.
- ✓ Krijimi i agjencisë së patundshmërisë sociale, duke inkurajuar pronarët t'i besojnë komunës administrimin e pronës së tyre.